

На основу члана 12. став 3. тачка 8) и став 4. и члана 30. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС”, број 49/19), министар просвете, науке и технолошког развоја утврђује

ПРОГРАМ НАБАВКЕ НАУЧНЕ И СТРУЧНЕ ЛИТЕРАТУРЕ ИЗ ИНОСТРАНСТВА И ПРИСТУПА ЕЛЕКТРОНСКИМ НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ БАЗАМА ПОДАТАКА ЗА ПЕРИОД 2021-2025. ГОДИНЕ

Члан 1.

Овим актом се утврђује програм од општег интереса за Републику из члана 12. став 3. тачка 8) Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС”, број 49/19– у даљем тексту: Закон).

Програм набавке научне и стручне литературе из иностранства и приступа електронским научним и стручним базама података из става 1. овог члана утврђује се за период 2021-2025. године (у даљем тексту: Програм).

Члан 2.

Општи циљ Програма је обезбеђивање неопходне доступности страних научних и технолошких информација за потребе научне, образовне и развојне делатности у Републици Србији, а у складу са стратешким циљевима развоја науке и технологије утврђеним Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије.

Доступност стране научне литературе и приступ електронским научним и стручним базама података Програм обезбеђује на начин и у обиму који ствара неопходне предуслове за квалитетно истраживање, наставу и друге стручне послове научноистраживачких организација и академске заједнице Републике Србије у целини, а пре свега у функцији реализације научноистраживачког рада по другим програмима од општег интереса за Републику из члана 12. став 2. и 3. Закона.

Приступом страним научним и технолошким информацијама које су у функцији научне, академске и развојне делатности, Програм обезбеђује и оптималну видљивост достигнућа домаћих наудотехнолошких истраживања, све у функцији бржег напретка науке и остваривања универзалних интеграционих процеса, па тиме и непосредно доприноси укључивању Републике Србије у јединствени европски истраживачки простор и светску научну заједницу.

Члан 3.

Програм реализује министарство надлежно за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Министарство). У реализацију Програма могу да се укључе и други органи и организације, у складу са Законом.

Члан 4.

Министарство обезбеђује реализацију следећих Програмских активности:

4.1. Набавка научне и стручне литературе из иностранства и приступ електронским научним и стручним базама података, као и едукација за њихово ефикасно коришћење;

4.2. Додела Digital Object Identifier - DOI бројева за научне часописе који излазе у Републици Србији, а који су укључени у међународни систем доступности и размене информација (CrossRef);

4.3. Израда, одржавање и публикување библиометријског извештаја о часописима за потребе категоризације и рангирања часописа који излазе у Републици Србији.

За остваривање Програма у односној буџетској години, Министарство расписује конкурс којим се утврђују: рок за подношење пријаве, услови и време за остваривање Програмских активности, као и друга питања од значаја за спровођење конкурса.

Члан 5.

Начин, услови и поступци за ефикасно и економично обезбеђивање набавке са приступом електронским базама података са научном и стручном литературом из иностранства и едукација за њихово ефикасно коришћење уређују се посебном одлуком и уговором.

Уговором из става 1. овог члана Министарство утврђује међусобна права и обавезе са организацијом преко које се врши непосредна набавка и реализују Програмске активности из члана 4. тачке 4.1 и 4.2. овог Програма. Уговор се закључује са организацијом која има дугогодишње искуство и потврђену успешност у вршењу послова овакве набавке услуга истраживања и развоја за потребе научноистраживачке заједнице Србије, а која организација истовремено задовољава следеће услове:

5.1. Да прибављање електронских база података са научном и стручном литературом из иностранства врши:

1) без посредника, преко сопствене специјализоване стручне службе са правно-финансијском логистиком која обезбеђује поштовање прописа о јавним набавкама, укључујући старање о околности да су предмет набавке услуге истраживања и развоја, а да резултате тих истраживања наручилац не користи искључиво за своје потребе у обављању својих делатности;

2) у поступцима преговарања са страним издавачима у циљу остваривања најповољнијих услова (ниже набавне цене и боље услове коришћења);

3) уз усаглашавања лиценци/уговора са страним издавачима о коришћењу база података;

4) уз обезбеђивање развоја електронских платформи за омогућавање приступа претплаћеним изворима;

5) користећи позитивна искуства редовног праћења развоја нових сервиса/услуга и њиховом применом у Републици Србији;

6) у околностима стратешког планирања, тестирања, успостављања и одржавања савремених информационо-комуникационих технологија и сервиса;

7) тако да обезбеђује ефикасан рад са корисницима из истраживачке заједнице у Србији;

8) на основу дугогодишњег искуства, уз пажњу доброг привредника.

5.2. Да поседује информациони систем којим приступ научној страниј литератури и електронским научним и стручним базама података обезбеђује академској заједници са формално неограниченим бројем потенцијалних непосредних корисника и истоветним условима приступа и коришћења за све овлашћене кориснике у Републици Србији;

5.3. Да се стара о ефикасном коришћењу претплаћених извора тако што:

1) обезбеђује редовно праћење и искоришћеност (по броју приступа и броју преузетих чланака у претходних годину дана) претплаћених извора, као и да је обезбедила проверљивост и објективност података о тој искоришћености;

2) унапређује систем праћења искоришћености;

- 3) редовно едукује кориснике за ефикасно коришћење;
- 4) обезбеђује сталну подршку корисницима;
- 5) има успостављену стабилну унутрашњу професионализовану организацију са детаљним планом активности у циљу:
 - даљег развоја система и процедура које ће допринети што ефикаснијем развоју, изградњи и одржавању сервиса намењених крајњим корисницима;
 - усаглашавања процедура у циљу повећања видљивости и доступности чланака објављених у научним часописима у Републици Србији;
 - редовног праћења броја приступа сервису;
 - унапређења постојеће сарадње са интернационалним организацијама/удружењима исте делатности.

Приступ претплаћеним изворима – базама података остварује се кроз успостављену рачунарско-комуникациону инфраструктуру Академске мреже Србије, која образовним и научноистраживачким организацијама и другим чланицама обезбеђује приступ и коришћење Интернета, информатичких сервиса и везу са националним и интернационалним мрежама.

Члан 6.

Реализација Програмске активности из члана 4. тачка 4.3. овог Програма, врши се у складу са посебном одлуком и уговором које Министарство закључује са организацијом, која задовољава следеће услове:

- 6.1.** поседује кадровске капацитете и техничку опремљеност којима доказује да је у стању да Програмске активности обавља према правилима струке;
- 6.2.** поседује информациони систем који омогућује приступ корисницима преко Академске мреже Србије;
- 6.3.** обезбеђује редовно праћење и искоришћеност успостављених сервиса (по броју приступа у претходних годину дана);
- 6.4.** примењује стратешко планирање, тестирање, успостављање и одржавање савремених информационо-комуникационих технологија и сервиса;
- 6.5.** обавља своје активности с пажњом доброг привредника.

Члан 7.

За остваривање Програма у односној буџетској години, Министарство расписује конкурс којим се утврђују: рок за подношење пријаве, услови и време за остваривање Програмске активности, као и друга питања од значаја за спровођење конкурса, а нарочито обавезне елементе и обавезне прилоге уз захтев за одобравање средстава по Програму.

На основу одлуке о расписану конкурса из става 1. овог члана, Министарство објављује јавни позив за подношење захтева за суфинансирање за Програмске активности из члана 4. тачке 4.1 до 4.3. овог акта, по правилу једном годишње, а најкасније до 31. јануара текуће године, на интернет страници Министарства и у средствима јавног информисања.

Члан 8.

Програм се финансира на начин утврђен актом о финансирању из чл. 30. и 117. Закона. Средства за финансирање Програма обезбеђују се у буџету Републике Србије, а у складу са годишњим финансијским плановима Министарства, зависно од ликвидних могућности буџета Републике Србије-раздео Министарства, за сваку годину у којој се реализује.

Ради реализације Програмских активности дају се неповратна буџетска средства, осим ако посебним уговором није друкчије одређено.

Члан 9.

Министарство прати реализацију Програма у свакој буџетској години, тако што контролише наменско трошење средстава уплаћених за суфинансирање Програма, прегледом извешатаја, у складу са закљученим уговорима.

Члан 10.

Даном ступања на снагу овог акта, престаје да важи Програм набавке научне и стручне литературе из иностранства и приступа електронским научним и стручним базама података за период 2016-2020. године, број 451-03-14/2016-14 од 11.01.2016. године.

Члан 11.

Овај Програм ступа на снагу даном доношења, а примењује се на Програмске активности почев од јануара 2021. године.

Број:451-03-1804/2020-14
У Београду, 31.12.2020. године